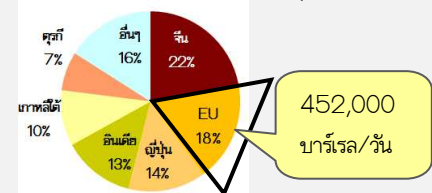

มาตรการคว่ำบาตรการนำเข้าน้ำมันจากอิหร่านอาจซ้ำเติมเศรษฐกิจ EU ที่ยังเปราะบาง

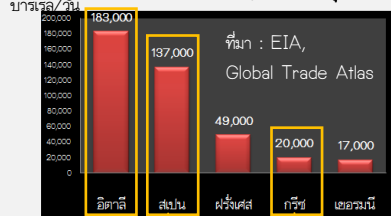
แม้ความตึงเครียดระหว่างอิหร่านและประเทศสมาชิกอำนาจตะวันตกเริ่มส่งสัญญาณคลี่คลายลงบ้าง หลังจากรัฐบาลอิหร่านยินยอมให้คณะผู้แทนจากทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency : IAEA) เข้าตรวจสอบพื้นที่ทหารในเมือง Parchin ซึ่งคาดว่าเป็นสถานที่วิจัยเพื่อพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ อย่างไรก็ตาม ล่าสุดยังไม่มีการประกาศที่แน่ชัดถึงกำหนดการเข้าตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าว นักวิเคราะห์หลายฝ่ายจึงมองว่าสถานการณ์ความขัดแย้งยังมีความไม่แน่นอนสูง รวมถึงมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านโดยเฉพาะมาตรการระงับการนำเข้าน้ำมันจากอิหร่านของสหภาพยุโรป (European Union : EU) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2555 อาจไม่ประสบความสำเร็จในการกดดันให้อิหร่านล้มเลิกโครงการนิวเคลียร์ ในทางกลับกันอาจหวนกลับมาซ้ำเติมเศรษฐกิจ EU ที่ยังเปราะบาง รวมทั้งเศรษฐกิจโลกซึ่งยังอยู่ในภาวะไม่แน่นอนในที่สุด

ตลาดส่งออกน้ำมันของอิหร่าน (มกราคม-มิถุนายน 2554)

ที่มา : Energy Information Administration (EIA)

ปริมาณการนำเข้าน้ำมันจากอิหร่าน (มกราคม-มิถุนายน 2554)

ประเทศใน EU ที่ประสบวิกฤตเศรษฐกิจและการเงิน

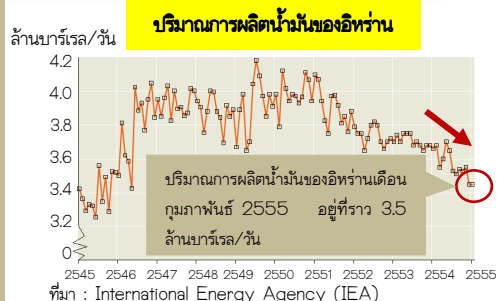
สาเหตุที่ EU มีความเสี่ยงจากมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน

EU เป็นตลาดส่งออกน้ำมันรายใหญ่ของอิหร่าน โดยในช่วงครึ่งแรกของปี 2554 อิหร่านส่งออกน้ำมันไป EU มากเป็นอันดับ 2 รองจากจีน คิดเป็นสัดส่วน 18% ของมูลค่าส่งออกน้ำมันทั้งหมดของอิหร่าน ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศที่กำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางการเงิน อิตาลี สเปน และกรีซ ล้วนนำเข้าน้ำมันจากอิหร่านในปริมาณมาก คิดเป็น 13%, 13% และ 14% ของมูลค่านำเข้าน้ำมันทั้งหมดของประเทศดังกล่าวตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อิหร่านมองว่ามาตรการระงับการนำเข้าน้ำมันของ EU จะไม่ส่งผลกระทบต่ออิหร่าน เนื่องจากอิหร่านสามารถหาคำขายอื่นทดแทนตลาด EU ได้ไม่ยากนัก ขณะที่หลายประเทศใน EU ต้องแสวงหาแหล่งนำเข้าน้ำมันแหล่งอื่นทดแทนการนำเข้าน้ำมันจากอิหร่าน ซึ่งแม้ว่าประเทศผู้ส่งออกน้ำมันอย่างซาอุดีอาระเบียและลิเบีย มีแนวโน้มที่จะกลับมาผลิตน้ำมันได้เต็มกำลังการผลิตอีกครั้งในปี 2555 แต่ทั้งสองประเทศอาจไม่สามารถเสนอเงื่อนไขทางการค้าที่ดีได้ทัดเทียมอิหร่าน อันจะเพิ่มความยากลำบากในการฟื้นฟูสถานะทางเศรษฐกิจของหลายประเทศใน EU โดยเฉพาะกรีซซึ่งผู้ส่งออกน้ำมันหลายประเทศ อาทิ รัสเซีย อาเซอร์ไบจาน และคาซัคสถาน ระงับการส่งออกน้ำมันไปแล้ว เพราะกังวลต่อปัญหาหนี้ด้อยค่าของกรีซ

แนวโน้ม : มาตรการคว่ำบาตรอิหร่านจะยิ่งจุดรั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ EU

มาตรการห้ามนำเข้าน้ำมันจากอิหร่านจะยิ่งซ้ำเติมเศรษฐกิจ EU ซึ่งอยู่ในภาวะเปราะบาง โดยจะส่งผลให้โรงกลั่นน้ำมันหลายแห่งใน EU ต้องปิดตัวลงจากการขาดแคลนวัตถุดิบ และส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่ไปป์ธุรกิจอื่นๆ เนื่องจากน้ำมันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตและขนส่งสินค้า อันจะนำไปสู่ปัญหาการว่างงานของ EU ที่รุนแรงขึ้น ขณะที่ปัจจุบันประเทศที่เผชิญวิกฤตการณ์การเงินและนำเข้าน้ำมันจากอิหร่านในปริมาณมากอย่างอิตาลี สเปน และกรีซ ล้วนมีอัตราว่างงานในระดับสูงอยู่แล้วที่ 9.2%, 23.3% และ 21% ตามลำดับ นอกจากนี้ มาตรการคว่ำบาตรดังกล่าวยังเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) เนื่องจากผลกดดันให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อของยูโรโซนเพิ่มขึ้นจากระดับปัจจุบันที่ 2.7% ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

นักวิเคราะห์คาดการณ์ว่าหากมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านมีผลบังคับใช้ซ้ำเติมรูปแบบ อาจทำให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกพุ่งแตะระดับ 150 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากอิหร่านเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่อันดับ 5 ของโลก (ข้อมูล ณ ปี 2553) ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจะส่งผลให้เศรษฐกิจโลกชะลอการขยายตัวลงมาก โดยเฉพาะยูโรโซนที่วิกฤตเศรษฐกิจและการเงินยังไม่ยุติ ทั้งนี้ ปัจจุบันมาตรการคว่ำบาตรของชาติตะวันตกต่ออิหร่านเริ่มเห็นผล สะท้อนได้จากปริมาณการส่งออกน้ำมันของอิหร่านลดลง โดยบริษัท Barclays Capital ระบุว่าปริมาณการส่งออกน้ำมันของอิหร่านลดลงราว 300,000-400,000 บาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ หลังจากรัฐบาลอิหร่านประกาศระงับการส่งออกน้ำมันไปยังบริษัทสัญชาติอังกฤษและฝรั่งเศส เพื่อตอบโต้มาตรการดังกล่าว ราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มผันผวนมากขึ้น ผู้ประกอบการจึงควรติดตามความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันอย่างใกล้ชิด พร้อมกับบริหารจัดการต้นทุนด้านพลังงานอย่างรัดกุม เพื่อลดผลกระทบจากการปรับเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันในอนาคต

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

ADVISORY NOTES